

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Csütörtök

42. szám.

Pest, június 7-kén 1849.

Pest június 7.

Az utolsó nap Debreczenben a miniszteriumra néve meghökkenő volt.

A democratá-republicanus társulat, mely mintegy száz és néhány képviselőből áll, az utolsó napon tartatott ülésében igen malecontentuskodott.

A szónokok közül többen keserű megjegyzéseket tettek a miniszteriumtól kimondott nagyszemű szavakra, a midőn azoknak az életben sokkal gyéribben látnak valóságot adadni, mint várta volna az ember a pattogós dictiók után.

Egy követ kiküldve lőn, hogy a miniszterium minden tettei felett őrszemekkel legyen, s a társulatnak mindent, mit észre veend, referáljon.

Mert hiszen a pesti publicum még nem tudja, de néhány nap mulva megtudandja, hogy minő sistemával jöttünk vissza Pestre.

Egy párt, mely a vész napjaiban octobertől kezdve egész a tavasz első kezdeteig a haza közügyeit intéző helyeket elhagyta, elvonult a szószékről, s odúba vonulva, mint sivalkodó halálmadarak, aszal tölték el az időt, hogy a jobb észűket, s azokat, kik a hazáért az utolsó csep vérig harcolni eltökélve valának, nem csak nem pártolák, hanem folyvást gúnytárgyává tevék, kikre ha az ország hallgatott volna, már Magyarország ki volna törölve az elők sorából... ezen párt a győzelemnek felénk hajlattára tömegben előrohant s a fáradt munkások elébe kerülvén, sikerült nekik tűzni ki azon zászlót, melyet még mások hordának kezükben szennyel, és rágalmossal illettek.

Azon emberek hónapokon keresztül izzadva irogatták a cikkeket, melyekben nagy tudósan demonstráltak, hogy a mi mozgalmunk nem forradalom.

Kimondatván azonban a miniszterelnöktől a forradalom, minden szeméremből kivetkőzve első voltak, kik feltűzték a vörös cocardát, s lettek olyan republicanusok, a mint csak beléjük fért.

Republicanusok lettek úgy miként Thiers is azzá lőn, ki azt mondá magáról egykor: je suis profondément monarchique.

Nem méltó ok van-e tehát aggódni, nyájas olvasó, hogy ezen emberek kiket Debreczenben aprilisi republicanusoknak neveztek, csak azért vették fel az új elnevezést, hogy annak valódi értelmét annál inkább semmivé tegyék az alkalmazásban?!

Ott a nagy példa Franciaország. Ott van Odillon Barrot, ki republicanus lett a tárczaszétet miatt: s a republicanismust úgy hazudtolta meg az életben, hogy midőn azon új kormány letételét a forradalomnak és respublicának köszönte, nem irtózott magával oly rettenetes ellenkezésbe jönni, hogy a rémai nép ellen, mely a

franciákhoz hasonlólag fejedelmét elkergette, seregeket küldött, s kívánta visszaállítani a bigottismust és royalismust. Franciaország, mely elkergette királyát.

Nekünk azért ezen emberek forradalmi republicanus és democratáságukhoz legkevesebb bizodalomunk sincsen.

Nem a kormányt értjük, mert ennek még most csak kevés tetteit ismerjük, hanem értjük itt azon nyomasztó elemet, mely mint visszatartó nehézség oda lapult a kormányzat tövé mellé s azt igyekezeteiben elszibbasztani igyekeznek.

Különösen pedig, mely feladataul tűzte ki azt, hogy a kormánytól kiküldött democratia az életben valóságos satyra legyen.

Melly elhatározta magában, hogy a győzedelem minden dicsősége egyedül egy bizonyos osztály kizáró tulajdona legyen.

Ezen bizonyos osztály pedig a volt vármegyeyel nagyobb birtoku nemesség, s azért látnunk kellett az utóbbi időkben azon a democratia fogalmával contradictorius jelenetet, hogy minden egyéb érdemnél legtöbbször tekintetett az, ha valaki a vármegyében hatalmas nagyszájú táblabíró volt.

Mi e jelenet tanúságaiból okulva, el vagyunk határozva, e csufos monopolium ellen, inennyire tehetségünk engedendi, folyvást küzdeni.

Az ügy szent, s ha mi gyenge tollunkkal a harcot megindítandjuk, biztos reményünk van, hogy a hazában létező tiszta democraták nem csak hogy segítségünkre jönnek, hanem mint nálunk erősbek, a tollat kezünkből kiragadandják, vagy megindítanak egy újabb organumot, mely a miénkénél határtalanul hatályosabb leend.

A democratá-republicanus társulat a mi lapjaink gyengeségei ellenében annyi elnézéssel viseltetett, hogy azt ez uttal organumaul elválasztani elhatározta.

Minket ennél nagyobb szerencse nem érhetett. És ezennel kijelentjük, hogy azon társulat szent céljaira nézve, a mit tehetünk, el fogunk követni, mit leginkább akkor teljesítünk legvalódibb értelemben, ha bizalommal beküldött cikkeiknek szíves örömet helyet nyitunk lapjainkban.

Amnestia.

Vannak, kik most éjjel nappal azon munkálódnak, hogy a kormány mindenkinek amnestiát adjon.

A kegyelem az emberi szív egyik legszentebb gerjedelme, a ki azt megtámadja, sokak előtt keletlen helyzetbe teszi magát.

Készen van például ellenök a cifra beszé-

deknek roppant tárháza, ott vannak a girondistáknak szebbnél szebb beszédek, melyeket Magyarországra alkalmazva nagy tapsok között el lehet újra szavalni.

Készen vannak a rossz hangzású elnevezések, a republique rouge, a terrorismus, robespierreismus, s véres száju demagogusság.

Mindezen elnevezéseket senki örömet magára fel nem vesi. Pedig azokra, kik az amnestiát elleneznek, csak malitiából szokták felhozni.

Mi annyit mondunk, hogy a határtalan Amnestia apostola i elötünk gyanus emberek.

Mi azokról a debreczeni saison tanúságaiból okulva azt tartjuk, hogy azon emberek az amnestiát csak azért predikálják, hogy azáltal a valódi republica és democratia értelme ellenére oly terveket vigyenek keresztül, melyre hogy sikeresen működhessenek, nagy szükségük van mindenféle emberekre, olyanokra, kik a hatalom előtt, bár millien legyen az, mindig meghajolnak, s kik csak gyümölcsét láthassák, s zogalekileg szolgálják Widisgraetzet úgy, mint a magyart.

Hát ha összevetjük azt is, mit a tapasztalásból szerzettünk.

Az eddigi véstörvényszékek, kivált ott Debreczen tájékán, a lehető legboldogtalanabb modorban voltak összeszerkesztve.

Vért fagyaló látványoknak voltunk tanui. Azt kellett tapasztalnunk, hogy a rettenő hatalmu törvényszékek az elítélésben gyakran nem azt nézték, ki a nagyobb bűnös, hanem ki kicsodás származásu és polgári osztályu egyén.

Igy láttuk, hogy Fabri püspök a temesvári comitő tagja, kit a nép maga fogott el, midőn a torontáli magyarok közt ezen elvetemült saluról falura járt s a népet Rukavina mellé pártolásra lásitotta, ki Kossuthot s a nemzeti pártot rablóknak, árulóknak, lázadóknak declarálta, s ezen ember négy bírónak halált hozó golyója ellenében egy táblabíró faju elnök által felmentve lőn. Ellenben ugyanezen törvényszék egy nyomoru tót diákot, Mureczkit sokkal kevésb, s tán semmi határu fecsegéséiért agyon lövette.

Egy másik törvényszék, a nagy-kállói, meglövetett egy paraszt embert, ki az ellenségtől egy levél átvitelét kísérté meg, midőn ezen törvényszék Inkey Eduard ellen, ki hazája ellen a fanatismus dühösségével harcol, semmit sem akart tenni, huzta halasztotta a dolgot, mig semmiből semmi sem lett.

Midőn ilyeneket látunk, lelkünkben a bizodalmatlanság kiirthatatlan plántája fogamzik meg.

Companistaságot, nepotismust s minden affélet látunk ezekben gyökerezni, melyek az egyenlőség eszméjét végveszéllyel fenyegetik.

Lang consiliarius.

Akárkinék is, ki oly helyen áll, hogy rája a szemek tengere esik, a midőn gyanultva van, természetes kötelessége magát kitisztítani.

Illy helyzetben vannak a magasbb hivatalnokok. Ha ezekre az ember száz felől száz apró történeteket hall, s azon hivatalnok nem igyekszik magát igazolni, az ember nem tudja, mit váljen felőle.

Ha e sorok írója példának okáért Lang ministerialis consiliarius volna, nem tudná elűzni azt, hogy az emberek mintegy ujjal mutassanak rája, s mondják: ezen ember Becsei Károlyval compániában volt.

Bár merre menjen az ember Debreczenben és Pesten, a czifra történet mindenütt hallhatja elbeszéli.

Lang tanácsosnak természetes kötelessége volna e beszédekett ketté vágni, megszüntetni a botrányt, s akképen hogy a kormányt hívja fel önkéntesen, miszerint neveztetnék ki egy vizsgáló bizottságnak, melly ez illető okiratokat, s ne tán ajánlkozó tanukat kihallgatva, az egész ügyet elvégre tisztába hoznák.

Különbem nem lehet neki maradása, s nem tűrheti el azon mindenfelől harsogó megtámadásokat, mellyekkel ő körülveszve van.

Elmondjuk a történetet, a mint legelőször hallottuk, bár némelyek azt némi variáns lectioval is adják elő.

És jelen cikkünkkel oda akasunk munkálni, hogy ha Lang tanácsos elvégre is oly gondatlan volna, hogy a vizsgálatot kérsi ön maga elmulasztaná, legalább a mi parányi hatása volna sorainknak, az illetőket negatívan arra, hogy azt elrendeljék.

A történetet így beszélik:

Becsei Károly még a magyar kamrával szerződésben volt, Mármarosból bizonyos mennyiségű só átszállítani.

E szerződés az első ministerium alatt is meg erősítettett.

Közbejött a januári catastropha. Becsei Károly szerződési leveleit felhonta Pestre, s a feláthított ideiglenes vs. kir. kincstár igazgatóságával új alkura lépett.

Az osztrák tudnillik ez időben Erdélyből só nem kaphatván, Mármarosra vető szemelt.

Még pedig úgy, hogy az egész szükséges mennyiség, mintegy másfél milliónyi készlet, innen szállíttassék.

Becsei Károly az ajánlatot elfogadja, sőt többi companistáinak neveit is, megbízással, vagy a nélkül, oda írja.

Mit kell illetően képen Becsei Károlynak gondolni. Mint reméllette ő a nevezetes mennyiségű só Mármarosból Pestre s mindenhova elszállíthatni?

Erre két eset képzelhető.

Először a nagyban viendő csempészkedés, mi által Magyarország az ellenség kedvéért irtóztatón megraboltatott volna.

Másodszor, bevárni azon alkalmat, midőn a császáriak Mármarost elfoglalandják, mire Becseinek lehetett is némi reménye, mert a Hartman s Deutschmeister osztrák bataillonok mindig

ONKESI PONSORAN

Becsei Károly ezek után a szerződési levelet a legjobb formában kivéve magának, s e mellett előleges költségek fedezetül a budai kincstári igazgatóságtól nevezetes pénzüszveget taván zsebébe, a jelen év februárjában utnak indult Mármarosba.

Utjában Nagy Károlyban piaristáknál ebédelvén, s varzgelb beszédei által gyanúsá tevén magát Wolfart német hitszónok sürgetésére elfogattatott.

Mi lett a következés?

Tudjuk mindnyájan, Becsei Károly, a nagyváradi vésztorvényszék ítéletének következtében mint az ellenséggel a haza ellen vétkeesen czimboráló, löpor és golyó által kivégeztetett.

Hogy jó bele ezen történetbe Lang consiliarius?

Ime:

Becsei Károlynál talált írományok között, mellyek azon boldogtalan embert halálra vezették, megtaláltatott azon irat is, mellyben Becsei Károly többi szállító társával computisál.

Feljegyezve vannak itten a többi között azon költségek, mellyeket Becseinek a szállító társaság közös érdekében tennie kellett.

Illyen positio a többi között: 400 azaz négyszáz darab arany ajándokul Lang consiliarius urnak.

Miből az tűnik ki, hogy Lang ur itt az ellenség alatt szolgált, s pedig oly ügyben szolgált, mellyért Becsei Károly mint hazaáruló Nagy-Váradon agyonlövetett.

Mi nem állítjuk azt, hogy egy agyonlövetett ember írásai között található jegyzetek akár kit is elléthessenek.

Annál távolabb vagyunk attól, hogy Lang consiliariust e miatt törvényszék elébe ohajtanánk állíttatni.

Hanem itt csak arról van szó, hogy egy illy bonyodalomkba esett embernek a köz erkölcsiség érzete iránt kellene annyl respectussal viseltetni, hogy magát kitisztítsa.

Ha Lang ur visszavonult állapotban volna, nem szólánánk. Nem örömet szellőztetjük a multak kárpitját.

Igen de Lang consiliarius ismét elfoglalta hivatalát, ismét szolgál. Ebben van a botrány.

Duschek minister a Közönyben a mi csekélységünk ellenében már egyszer ez ügyben auctoritativ e azt adá válaszul, hogy Lang consiliarius ő előtte igazolva van.

Nem szólhatunk ellene.

De kérdjük: Elég-e az Lang ur nyugodalma-ra, ha a minister azt mondja, hogy előtte ő igazolva van?

Nem érez-e Lang ur kötelességeket a nagyvilág, a közvélemény ellenében, melly őt gyarmatani mindaddig meg nem szüntet, míg az igazoló hit ítéletet nem mondandó?

És kérdjük, hogy igazolta magát Lang ur?

Akkor, midőn még Budavára Mentai kezeben

Őn akkor, midőn az ellenség Pestről eltakarodott, lejött Debreczenbe a belépett a finanszministerium épületébe.

Duschek meglátta őnt, felugrott helyéből, megfogta őnt jobbnál balról hatalmas csapásnóns s azt mondá:

Krisztfgott, mein lieber freind, wie lang habe ich dich schon nicht gesehen!

És e percztől fogva őn ismét ministeri tanácsos s viszi, ha nem eselődünk, újra a só-ügyeket.

És csinál nagyságos ur képeket a többi alábbrendelt hivatalnokok előtt, kik azonban őnről magokban a leggonoszabbakat gondolják.

A vésztorvényszék, melly Becseire a hazaárulók büntetését kimondotta, nem feledte el az ítéletben feljegyezni, hogy a bűnös, midőn e tettét elkövette, még azrel is tetézte gonoszságát, hogy másokat, kik a szerződés készítésébe belefolytak, pénzzel megvesztegetett.

Ezt a bíró mondja.

Következőleg Becsei Károly computus oly levélnek találtatott, mellyre építeniök kellett s melly a bűnösre nézve aggravans körülményeket hozott.

És Lang ur még sem kéri magát vizsgálat alá vetetni.

Az angol Examiner Magyarországot illetőleg e következő cikket hozza:

„Nem kell gondolnunk, hogy mi angelek a continens jelen bajában nem osztoznánk, hogy mi kandalóink mellől csak kényelmesen olvasni fogjuk azon csatákat és ostromokat, mellyek a távolban történnek.

Nem lehet tűrnünk, hogy az északi barbaroknak megengedessék Europa népeinek jólétét megzavarni, különösen azon népeknek, kik örömet ajánlkoznak az ő terményeiket a mi iparcikkeinkkel kicserélni.

Magyarország s mellékterületei 14 millió lakossággal bírnak. Ezek szivesen adják nekünk el a gazdag termékeket, s szivesen vessik meg gyártmányainkat.

A magyarok mindig a szabad kereskedés barátjai voltak, s geographiai helyzetüknél fogva illyeneknek kell is lenniök. Azonban az osztrák uralkodás alatt ez nem mehető teljesebbé, s Angliára nézve ezen ország hermetice el volt zárva.

A fumei bevétel és kivétel megmutatta, mit tehet e nemzet, mit terményeshet, ha kikötőben nemzeti zászlója leng.

Az orosz interventio elrabolja tőlünk a lehetőséget, hogy kereskedésünket kiterjeszthesük.

Az alatt az orosz interventio hatása nem egyedül Magyarországra fog szorítkosni.

Az orosz-magyar hadviselés minden esetben átterjed Németországra is, mi által mi a német piacokat, mellyeket már megosztottuk, ismét elveszthetjük.

Kivitelünk Németországra majd oly nagy.

mint a mennyit Keletindia kiviszünk, mintegy 6 millió font sterling érték. Minden ilyen közbejöhethető hiány a legérezhetőbb volna.

E mellett a mit kereskedelmi érdekeink kívánnak, ugyanazt kívánja a szabadelvű politika.

Angolországnak nyilatkozni kell, hogy az orosz intervenciót nem fogja a legkomolyabb rosszalás nélkül bekövetkezni látni, mert az ugy a népek jogaival, mint Anglia érdekeivel egyenlően ellenkezik, s melly Európát egy általános háború veszedelemének teszi ki.

A Wiener Zeitung majus 30. közli a február hóra eső statusjövendelmek és költségek rovatát.

Ezek szerint február hónapban 6 millió pengő forinttal több volt a költség, mint a jövedelem.

Majus hóban a költségek 6,500,000 ezerrel megszaporoztak, s így ha az osztrák jövendelmek majusban is úgy fognak concordálni a költségekkel, a nemzetnek egy hónapra már 18 milliója lesz pótolnivaló.

Hírlapvilág.

A „Közlöny“ tegnap óta ismét Budán s az Esti lapok ujlag Pesten jelennek meg.

Örvendtes meglepetés volt részünkre az ujon támadt „Hadi lap“ czimű ujság ma érkezett első száma. Kiadatik Csik Szeredán. Nyomatik a Csik Somjói zárda betűivel Biró Sándor szerkesztőség alatt. Üdvözeljük mint a vitéz székely nemzet tudtunkra első hírlapi szüleményét, s ajánljuk a magyar haza figyelmébe, modora s nyelve erőteljes, és eredeti mutatványul itt közlünk belőle néhány apróságot, megtartva nyelve és orthographiája sajátosságait:

„A néhai Ferenc Csatornát, ezentul Bácsi csatornának hívják. És mint e gyalázatos nevet eltörli a hon, az Erdélyben létező császár, király, Horváth és Rác családok is változtassák el ez undor vezeték neveket más névre; ne kandikáljanak szerelmesen nemes Levelekre, hanem tegyenek áldozatot a hon oltárra az által, hogy csináltassanak dobokat belőlök a Csiki határvédeknek.

Gábor Aron tüzér őrnagy Kézdi vásárhelyen úgy önti a 12, 6, és 3 fontos ágyukat, mint a szappanyos a gyertyát.

Csik Madarason Bodor Ferencz lópor gyár vezető és Székely Antal lópor művész fő hadnagyok, úgy gyártják a puska port, mint a malom az árpa kását: két keréken minden nap 3 mázsát készítenek.

Sepsi Szentgyörgy Kossuthnak és Bémeinek a piacon két telket ajándékozott. Mű, midőn egy felül lelkünkbelől örvendünk, hogy: ezen két magas keblű honfjak székely földi possessorok lettek, s ez által az asessorok választásába ők is befolyhatnak; más felől éppen olj forron ohajtyuk, hogy a Székely nép ezt a két telket valahogy csigázza fel K. vásárhelyre; mert akár hogy kinödjék Sepsi Szentgyörgy nagy hazafi lenni, ott a levegő pecsovic szagu, s ezt beis bizonyítandjuk.

A 17-18 éves fiatalokból alakult Csiki utász zászló aly, ásó, fejsze, furu és fűrész fegyvercivel, gyönyörűen gyakoroltatik minden nap kétszer, sőt a Bélbori, Gimesi, Kókerti, Bodzai, Ojtozi, s más vám szorosakon, igen szép sáncokat, föld várokat és torlaszokat emelt.

A tüzér kar, bámulatos erélyt fejtett ki a lövészetben. Folyó hó 14-kén a Szereda és Somlyo, 15-kén a Zsögöd és Szereda közti téreken igen jeles harc próbáinak voltak. Villámként oszlott föl mindkét részről a csatár lánccz, ropogott a fegyver, dörgöttek az ágyuk, atakérozott a Kossuth lovaság, rohamot futott a gyalogság, láng égett arcukon, s tűz lobogott szemökben a Harczfiaknak. Ugy lézczik föl ébredt az öreg és ifju magyar egy aránt lethargiás álmából. Vigyázatok és imádkozatok földnek minden zsarnokai! föl ébredett álmából az alvó orosz lány magyar.

Pest junius 6. 1849.

Pesten vagyunk!

A szárad geniusa újra mosolyg reánk és int, hogy folytassuk törekvéseinket, érlelésére azon eszméknek, mellyek az emberi nem boldogsága kivívására és biztosítására hivatvák.

A journalistika, kellően felfogva szent hivatását, nemével a szégyen és megbánásnak, tekint vissza azon elpazarolt időre, melly nemtelen civódások és testvérgyilkosság közt folyt le.

Érzi, hogy a kivított eredmények megszilárdítására, és ujabbak kiküzdésére közremunkálnia, hatni kell. —

S mig egy orosz lány szívű hadsereg, olly hanggal, melly a világ népei bámulását idézi föl, szakadatlanul azt kiáltja a minden oldalon futó ellenségnek: **V i s z s z a ! V i s z s z a !**

Az alatt el ne felejtjük, hogy nekünk, kiknek a szellemi csatatér juta osztályrésztül, s kikre feszült várakozással tekint Europa; ernyedetlenül haladnunk kell a kitűzött cél felé: **Előre! Előre!**

Nem szenved kétséget, hogy mióta az ellenséges hadseregek váratlan gyors előnyo mulása, Pest-Buda ideiglenes feladását és seregeink összpontosítását eredményezte; azóta sokat nyertünk.

A nyereség leginkább egy ember isteni hivatásának, páratlan vitézségű hadseregünk fényes tetteinek, és valjuk meg, az ellenség salját eszevesztettségének tulajdonítható.

De az első még nincs bevégezve, a második és harmadik folytonosan növekszik.

És ha nyertünk is sokat, nem nyertünk mindent; holott ha veszünk, mindent veszítettünk volna!

Ne azt nézzük tehát, mit nyertünk; hanem mit kell még nyernünk.

Ne nézzünk önmegelégedéssel vissza; hanem tekintsünk elszántan előre!

És azért, mert a mag, mit vetettünk, hamar kicsirázott és érlelve az események záporától, dúsarátást nyújtott, szóval: mert fél év alatt elértük, mit számos évi küzdelmek után remélhattünk kivívni, azért még nem szabad magunkat fáradt vándorkint a cél elérése előtt kora pihenésnek átengedni.

Tekintsünk előre!

Ha el is van érve; miért már egy év előtt keblünk istene tiszta sejtelmekből olly elhatározottan, és ah! olly csekély számmal küzdöttünk; Tekintsünk előre!

Ha el is van érve, miért már akkor visszavetetlenül előre vetettük a zászlót, midőn azok is, kiket legbátrabbaknak hittünk, megdőbbenve hátráltak;

Tekintsünk előre!

Ha el is van érve, miért, ha törekvéseinket aikerrel nem koronázza szerencse, készeknek kellett lennünk elszennvedni mindent, mivel egy zsarnok, emberiséget nem ismerő hatalom, legkérlelhetőbb ellenségeit sujtotta volna, s miért gúny, félreértés, sőt gyanúsítás volt a jutalom;

Tekintsünk előre!

S ha el is van érve, mit mi egy forradalmi democratico-republicanus kormány alatt értünk; még azért meszsze vagyunk attól, hogy elmondhassuk: a cél el van érve. Azért:

Tekintsünk előre!

A democratia még csak ki van mondva.

A szavakat tetteknek kell követni.

S ha egy két névben elegendő biztosíték is látszik lenni;

Tekintsünk vissza!

S a tapasztalás meg fog tanítani, mikép egy perczig sem szabad felejtenuk, hogy jelszavunk: **Előre! Előre!**

Nyíri Jósá.

Somogyról több hírlapi cikkek jelennek meg s egy látszik, azoknak írói mindig egy focus körül keringnek, mint a vacsoravesztők a gyertyavilág körül.

Ezen focus Noszlopi Gazsi, a kormánybiztos. Nem szólok véres harcairól, katonai talentumairól, az ő és egyik tárparancsnoka hadi készületeiről, mert hogy ezeket nagyszerűségeikben előtűntetnem sikerülne, Don Miguel de Cervantes ékes tollával kellene bírom.

De szólok azon állapotról, melly Somogynek jutott Noszlopi Gáspár kormánybiztossága alatt.

Ó, midőn a népet proclamatióival a megyében mintegy körül belül hét százra menő ellenséges horvát katonák kiűzésére szólította, azt mondta, hogy Perczel serege egy pár nap alatt ott megjelenik. A nép felkelt, a horvátok kihuzódtak és Perczel nem jött. A horvátok, mintegy nyolczszáz kosaras kránitz s a 77-dik rezervbataillonokból mintegy másfél compania áttör Barcsnál, ezt a mezővárost és tarnóczi pusztát kirabolják, s harmad napra jönnek a nemzetőrök ezerei, kiket a horvátok megfuttatnak, futás közben érnek a csata helyére az önkéntesek, kiket pár héttel előbb Perczel, kitelvé idejük, haza bocsátott, ezek s a megyei pandurok megtámadják a rabló horvátokat, s néhányat közülök lelővén, a többiek megszaladtak s átkeltek a Dráván, magukkal hurczolván néhány barcsi lakost.

Ez eset után elszéledtek a nemzetőrök, pandurok és önkéntesek dulva, rabolva. Dráva vidéke fedezetlenül maradt. Hadd rabolják és égessék fel őket, mondá a vitéz biztos, ugy is rossz szelleműek, mert nem tudják magukat védeni. Ha

eddig ez meg nem történt, bizony nagy vak szerencse.

Az a kormány, mely a népet fellármáznia, de megvédeni nem tudja, bizodalomra ne számítson, az magától bukott meg. És ez Noszlopinak egyik hibája.

Második gondja a kormánynak, hogy a megye beléletének adminisztrációjára esélyes férfiakat válasszon vagy választasson. Noszlopi ugy látszik elvül tüzte ki, hogy a schwarzgelb kormány alatt szolgált hivatalnokok kihagyassanak. Az elv ellen nincs szavam, csak tisztán tartassék meg. Am de Noszlopi némelyeket azok közül meghagyott, másokat pedig, kiket Czinderi a magyar ügyek melletti tulbuzgóságuk miatt elmozdított, vissza nem helyeztetett. Ez a zavartság a megye intelligentiáját megháborította, Noszlopimai napig em volt képes a magistratust kiegészíteni. Pedig ölhazságnál minden egyént, kiknek hazafiságuk csak abban állott, hogy a hazának semmi szolgálatot nem tettek, felhasználta oly egyéneket is, kiket a közvélemény régen megbélyegzett. Ezekre alapította a megyei administratio garantíáját.

Ellenben észébe jutott, hogy a hatalom gyakorlására jó volna egy kis terrorismust is használni. Elkezdte a befogatásokat. Befogatott egyéneket, kiket vészbiróság elébe adatok hiányában nem állíthat. Befogatott a volt megyei tisztviselők közül olyanokat, kiknek minden vétükük csak az volt, hogy Czinderi alatt szolgáltak. És pedig befogatta pandurok és nemzetőrök által, s kísértette őket azon kebellázító modorban, mellyel csak egy Zöld Marczit vagy Angyal Bandit szoktak kísélni.

S így mig némelyeket befogatott azért, mivel szolgáltak Czinderi alatt, ugyanakkor ezeknek egyéb collegáit hivatalukban megtartotta. Ez aztán szép consequentia.

S mig némely egyéneket csupa gyanúból pandurok pofozásai közt vason és gyalog kísértett be, ugyan más Czinderi környezetéből egyéneknek, kiket pedig már őrizet alá is tetetett, nyolcz napi távozásra utilevelet adott, kik utileveleikkel az őperenciás tengeren is túl mentek. Ez aztán megint consequentia.

Ezen eljárással maga ellen háborította az egész intelligentiát. Ezen eljárással compromittálta az országos kormány politikáját, s így megbízatása körét nem ismerte s fel nem fogta.

Harmadik gondja a kormánynak a békét és rendet fentartani. Noszlopi alatt azonban a communismusnak minden kinövésai buján kihajtottak. Somogyban már nem legelőfoglalásról van szó, hanem elfoglaltak és leetettek réteket, vetéseket, kimértek földeket, s a kormánybiztos nem tud erőt kifejteni azok meggátlására vagy megzabolására. Persze ő s az új magistratus nem szeretné popularitását kockáztatni. Mert vannak stadiumok, midőn a capacitatio ideje már lejárt,

E szerint a megyében felütötte fejét az anarchia, melly többet árt az országnak, mint egy csatavesztés.

S így Noszlopi a megyébe öröm helyett elkeseredettséget, kiengesztelés helyett terrorismust vitt be. Ha ki kételkednék, fussa be a megyét, s meggyőződhetik arról, hogy minő állapotban szenved Somogy.

A sajtó mindennek nyitva áll, szeretném, ha Noszlopi magasztalói e nyílt téren csáfolnák meg, miket előadtam. U t a z ó.

H I R D E T É S E K.

3-1

Haszonbéri hirdetés.

Eger város javadalmihoz tartozó, s a város alsó végén fekvő jó karban lévő öt kerekű, ugynevezett Alsó malom, melly a mellett, hogy kerekai hajtására folytonosan elegendő vize van, soha el nem fagy, f. évi novemb. első napjától hat egymásután következő évekre és két hónapokra többlet-igérés utján haszonbérbe adatik; a haszonbérleti kívánók tehát f. évi június hó 30-án reggeli 10 órára a város teremében tartandó árverésre elegendő bánatpénzrel ellátottan meghívottnak. —

A feltételek iránt személyesen, vagy bérmentett levelek által alólírtnál értekezhetni. Eger majus 31-én 1849.

Péter Ferencz m. k.,
közgyűlési jegyző.

R E S P U B L I C A.

U j p o l i t i k a i h i r l a p.

A jelen czim alatt megindulandó lapot alulirt fogja szerkeszteni leginkább azon férfiak társaságában, kik az újév előtti Pesti Hirlapot kiállíták. Örömmel említem Csengeri Antal és Kemény Zsigmond polgártársakat elvrokonainkkal együtt, újabb csatlakozásokon kívül. Programm helyett álljon itt őszinte bevallásunk, hogy erősen ragaszkodunk a minsterelnöki beszédhez minden pontjaiban. Azért is a czimül fölvetett szót egész értelmében fogjuk kibányászni szükkeblőség és monarchiai szorongás nélkül, s alkalmazni ujja alakítandó édes hazánk minden intézményei s viszonyaira. A czél nagysága fog bennünket lelkesíteni törekvéseinkben, edzeni akaratan. A nemzet meg fogja látni s mérlegezni munkálódásainkat, midőn már kiléptünk. Addig is zálogul adjuk jó hitünket, elhatározott szándékunkat. Tétettek intézkedések, hogy mig rendes postai közlekedésünk lehetne a külfölddel, a politikai világ minden részeiből legyenek tudósításaink. — Az idő követelése parancsolják, hogy soká ne késsünk, analfogva

Megjelenik e lap még e folyó hónap 16-án nagy íven és alakban, minden héten hatszor, hét-főt kivéve.

Előfizetési ára fél évre helyben 8 ft. p. postán 9 ft. 12 kr. p.

Előfizethetni helyben Lukács László és társa nyomdájában, országut, Kunewalder-ház. Vidéken minden álladalmi postahivatalnál.

Kelt Pesten, június 7-én 1849.

Erdélyi János,
felelős szerkesztő.

Jövő héten Esztergamban zene- és szónoklatti akademia lesz az ostromágyzás által megkárosult budapesti polgárok felségelésére Fischhof Dávid által kezdett segélygyűjtemény javára. Az előadás vezetését a lángeszű szerző és karmester Seyler Károly vállalta el, minél fogva bizony reménylhetők, hogy az ottani lakosok hazafias jótékonyaságából az itteni szerencsétlenek számára nem csekély összeg fog bejönni.

3-1

Két szoba

kényelmesen butorozva, magyar utcában 528. szám alatt minden órán kiadandó. Értekezhetni; ugyanott.

3-3

Három erdélyi jeles faju, hatéves 15 markos herélt, sötétpej ló, melly hámban és nyereg alatt egyiránt alkalmas és hibátlan, szabad kézből eladó. Tudakozódni lehet: Szervitater 441. szám alatt első emelet balra.

7-2

Balassovits K. zongoráit mind vevésre mind hónapos bérletre ajánlja. Tára van Váci úton Dischérfféle házban 1388 sz. 3-ik emeletben

3-2

Pesthez két óra távolságra van egy 450 hold szántó- és rétföldből álló tagosított birtok több évre, igen kényelmes lakház, és 80 hold ószi vetéssel haszonbérbe adandó. — Értekezni lehet Pesten Váradi Endre ügyvédnél — József utcán 921. sz. a.

Vidéki könyvtár- és könyvkötőkhöz.

A budai várfokról rémitő bombázás alkalmával e f. évi majus 9-én **Pesti Mázamnak födele** (az úri és granátos utcában) a lángok martalékává tetetett. Azonban a 3-dik emeletű szállások, typographiam, könyveim s egyéb nyomtatványaim (Verlags-Werke) papirosa im, mellyeket földszint raktárakban szoktam tartani, épségben maradtak; miről a velem könyvtáruai viszonyban álló illetőket ezennel értesíteni sietek.

Pesten, majus 22. 1849.

Tr. Károlyi István,
pestvárosi házbirtokos
és könyvnyomtató.

3-3

Magas fokú **slivevicza**, aransárga **verpeléti dohány** és **lóhermag** jutányosan kapható

Forster V. Lajosnál.

Lipótvárosban, Béla-utca 249. sz. a.
Az iroda az 1-ső em.

Ugyanott kapható egy tömeg szekérkenőcs (kulimász.)

Kintner Ferencz

dohánykereskedő, ezelőtt az „Angol királyné” — házban, jelenleg a Dorottya-utcában, Wieserházban, a „hordó” vendégháznak átellenében, jelenti a tisztelt közönségnek, különösen eddigi vásárlóinak, dohány- és szivarkereskedésének áthelyezését. Köszönetet mondván az előbbi helyen tapasztalt részvétért, ezutára is hasonlót kér, s bel- és külföldi szivar-, dohány- és minden lehető dohányzási kellékekkel ellátott rakványát ajánlván, áruja legjobb minősége mellett lehető legjutányosb árt ígér.